

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМА СТАРТ»**

**Окрема фінансова звітність
станом на та за рік, що закінчився
31 грудня 2023**

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	3
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЗА ПІДГОТОВКУ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	9
Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан).....	10
Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	12
Окремий звіт про рух грошових коштів	14
Окремий звіт про власний капітал	15
Примітки до окремої фінансової звітності	17
1 Загальна інформація	17
2 Умови, в яких працює Компанія	17
3 Основні принципи облікової політики	19
4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики	29
5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	29
6 Стандарти, які застосовуються вперше	30
7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	33
8 Основні засоби	35
9 Активи у формі права користування та зобов'язання з оренди	38
10 Запаси	39
11 Нематеріальні активи	40
12 Інші фінансові інвестиції	42
13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість	42
14 Інші оборотні активи	45
15 Грошові кошти та їх еквіваленти	45
16 Зареєстрований (пайовий) капітал	45
17 Зобов'язання	46
18 Резерви під зобов'язання та відрахування	48
19 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	48
20 Операційні доходи і витрати	49
21 Інші фінансові доходи	50
22 Фінансові витрати	50
23 Податок на прибуток	50
24 Умовні та інші зобов'язання	52
25 Управління фінансовими ризиками	53
26 Управління капіталом	58
27 Розкриття інформації про справедливую вартість та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	58
28 Події після звітної дати	59

Реєстраційний № 15

07 травня 2024 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Власникам та вищому керівництву ТОВ «ФАРМА СТАРТ»

Думка

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «ФАРМА СТАРТ» («Компанія»), що додається, яка включає окремий Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2023 року, окремий Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), окремий Звіт про власний капітал, окремий Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом), Примітки до окремої річної фінансової звітності за рік, що закінчився на зазначену дату.

На нашу думку, окрема фінансова звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «ФАРМА СТАРТ», що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2023 року, та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог законодавства щодо фінансового звітування.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого Звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

1. *Визнання та оцінка запасів*

Ми визначили це питання як ключове у зв'язку із суттєвістю оборотів та залишків запасів за звітний період.

Крім цього, ми вважаємо оцінку вартості запасів ключовим питанням аудиту, оскільки це питання пов'язане з істотними судженнями Компанії щодо ризиків їх знецінення.

Ми виконали наступні аудиторські процедури:

- провели вивчення прийнятих в Компанії принципів класифікації запасів, правил визнання, вибуття та подальшої оцінки запасів;

- провели аналіз складових собівартості продукції, методики розподілу накладних витрат, вибірково перевірили повноту та точність первісного визнання запасів, а також провели вивчення оцінок при вибутті запасів;
- отримали розуміння процесів і контрольних процедур, що відносяться до обліку запасів за найменшою вартістю;
- перевірили розрахунки створених резервів під зниження вартості запасів;
- провели процедури спостереження за проведенням інвентаризації запасів;
- проаналізували розкриття, представлені у фінансовій звітності щодо вартості запасів.

Виходячи з результатів проведених процедур, ми визнали застосовувані критерії та оцінки керівництва, а також зроблені розкриття послідовними і прийнятними.

2. Визнання та оцінка виручки

Ми зосередили свою увагу на цій області в якості ключового питання аудиту, оскільки виручка є одним з ключових показників діяльності Компанії, що призводить до ризику можливого відображення виручки в некоректному періоді або її викривлення з метою досягнення контрольних показників.

Ми виконали наступні аудиторські процедури:

- проаналізували договори на реалізацію та основні умови співпраці з клієнтами для визначення, коли Компанія задовольняє зобов'язання щодо виконання;
- перевірили на вибірковій основі точність визнаних доходів від реалізації шляхом тестування окремих операцій;
- перевірили на вибірковій основі визнання доходу у належному періоді;
- перевірили операції щодо надання знижок у періоді, а також перевірили повноту визначення майбутніх знижок, які вираховуються з доходу;
- провели тестування звірки розрахунків з клієнтами та отримали від них підтвердження;
- розглянули повноту і достовірність розкриття щодо виручки у фінансовій звітності.

Виходячи з результатів проведених процедур, ми визнали застосовувані критерії та оцінки керівництва, а також зроблені розкриття послідовними і прийнятними.

3. Операції з пов'язаними особами

Операції з пов'язаними особами визначено нами як ключове питання аудиту у зв'язку із значними обсягами таких операцій, у тому числі з реалізації продукції пов'язаним особам понад 90% від загального обсягу всіх продажів.

Ми виконали наступні аудиторські процедури:

- з ідентифікації пов'язаних сторін, у тому числі надіслані запити управлінському персоналу щодо розкриття інформації про операції з пов'язаними особами;
- проаналізовано повноту та своєчасність відображення в обліку та фінансовій звітності операцій з пов'язаними сторонами;
- здійснені запити щодо підтвердження заборгованості пов'язаних осіб.

Виходячи з результатів проведених процедур, ми визнали застосовувані критерії та оцінки керівництва, а також зроблені розкриття послідовними і прийнятними.

Інші питання аудиту

Суттєва невизначеність щодо безперервності діяльності Компанії

Ми звертаємо увагу на те, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії впливає триваюче військове вторгнення російської федерації («рф») в Україну та на те, що масштаби подальшого

розвитку подій чи терміни, коли ці дії припиняться, невідомі. Ці умови свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність. Наша думка щодо цього питання не змінюється.

Ми розробили наші аудиторські процедури в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому.

Наші коментарі та зауваження щодо нашого підходу до аудиту щодо безперервної діяльності слід прочитати у цьому контексті, а не як окрема думка чи висновок з цих питань.

Щоб оцінити доцільність використання менеджментом Компанії принципу безперервності діяльності, на якому базується бухгалтерський облік, включаючи очікування менеджменту, що їхні плани в достатній мірі відповідають виявленим ризикам безперервності діяльності та адекватність пов'язаного розкриття інформації, ми виконали наступні аудиторські процедури:

1. Отримали запевнення управлінського персоналу Компанії в тому, що окрема фінансова звітність ТОВ «ФАРМА СТАРТ» станом на 31.12.2023 року складена відповідно до МСФЗ та надана аудиторам, підготовлена із належним врахуванням принципу безперервності діяльності Компанії. Безперервність діяльності є фундаментальним принципом підготовки окремої фінансової звітності ТОВ «ФАРМА СТАРТ» станом на 31.12.2023 року та за 2023 рік.
2. Отримали від управлінського персоналу аналіз подій та умов, які можуть виникнути внаслідок військової агресії рф проти України, та проаналізували оцінку потенційних ризиків, проведену управлінським персоналом Компанії.

Ризик втрати основного ринку, ключових клієнтів, скорочення доходів оцінений менеджментом Компанії як *«прийнятний»*: продаж продукції відбувається на рівні затвердженого бюджету, а за перший квартал 2024 року - навіть з його перевиконанням. Імпортовані Компанією товари входять до переліку критичного імпорту, тому закупівлі сировини відбуваються у штатному режимі.

Ризик проблем з логістикою менеджмент Компанії оцінив як *«прийнятний»*: ланцюги постачання продукції Компанії налагоджені.

Менеджмент Компанії оцінив як *«низький»* ризик платоспроможності та ліквідності, кредитний та податковий ризики.

Вплив військової агресії рф на вартість активів Компанії наразі *відсутній*. Всі активи, в тому числі продукція, Компанії збережені. Будівлі та обладнання знаходяться в придатному для використання стані.

Бізнес Компанії в Україні не залежить від ринку російської федерації та республіки білорусь: експорт та імпорт в зазначені країни *відсутній*.

В цілому, відсутній ризик ліквідації чи припинення діяльності Компанії в Україні протягом наступних 12-ти місяців року через військову агресію рф.

3. Отримали комерційний бюджет на 2024 рік, затверджений менеджментом Компанії, підготовлений із врахуванням всіх можливих ризиків, пов'язаних з військовою агресією рф проти України.

За період січень - березень 2024 року фактичні показники продажу продукції Компанії перевищили заплановані майже на 15,5% і становлять 474,1 млн.грн.

Питання безперервності діяльності розкрито Компанією у Примітках до річної фінансової звітності (Розділ 2).

Виходячи з результатів проведених процедур, ми визнали застосовувану оцінку менеджменту Компанії щодо безперервності діяльності, а також зроблені розкриття послідовними та прийнятними.

Повідомлення про іншу інформацію

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає Звіт про управління, який ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора, але не включає окрему фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї окремої фінансової звітності. Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію.

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими від час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання окремої фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанією.

Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск Звіту аудитора, який містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привертати увагу в своєму Звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого Звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст окремої фінансової звітності включно з розкриттям інформації, а також те, чи розкриває окрема фінансова звітність операції та події, покладені в основу її складання, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які значні недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за край важливих обставин ви визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у Звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч.4 ст.14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII (Закон № 2258-VIII):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

У 2023 році нас було призначено Рішенням позачергових загальних зборів учасників Товариства (Протокол № 17 від 23.11.2023 року) в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту окремої фінансової звітності Компанії за 2023 рік.

Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Компанії становить 3 роки.

Надання неаудиторських послуг

Ми стверджуємо, що ми не надавали неаудиторські послуги, які заборонені положенням Статті 6(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII.

Також, за період, якого стосується обов'язковий аудит, що ми виконуємо, ми не надавали Компанії інших послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту, інформація про які не розкрита у Звіті про управління або у окремій фінансовій звітності Компанії.

Додатковий звіт для тих, кого наділено найвищими повноваженнями

Ми підтверджуємо, що наш звіт аудиторів узгоджений з додатковим звітом, наданим нами тим, кого наділено найвищими повноваженнями у Компанії.

Найменування аудиторської фірми, адреса

ТОВ Аудиторська фірма
«Аксьонова та партнери»
провулок Бехтерівський, буд.4-В
04053, м. Київ

Ідентифікаційний код юридичної особи Номер реєстрації аудиторської фірми в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

32736203
3310

Ключовим партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є:

Тетяна Григорян

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 100499

Генеральний директор,
Ключовий партнер
ТОВ АФ «Аксьонова та партнери»
Geneva Group International

07 травня 2024 року
Київ, Україна

**ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЗА ПІДГОТОВКУ ТА
ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**

За рік, що закінчився 31.12.2023 року (у тисячах гривень)

Дана фінансова звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «ФАРМА СТАРТ» («Компанія») за рік, що закінчився 31.12.2023 року, була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Керівництво Компанії несе відповідальність за точність, достовірність та об'єктивність інформації, що міститься у фінансовій звітності.

Підготовка фінансової звітності обов'язково передбачає використання оцінок, заснованих на судженнях керівництва, особливо при операціях, що впливають на звітний період, і неможливо бути впевненими, що вони будуть завершені до майбутніх періодів. Дана фінансова звітність була підготовлена з використанням прийнятних меж суттєвості та з використанням інформації, що була у наявності до 29 квітня 2024 року включно.

Виконуючи свої зобов'язання щодо цілісності фінансової звітності, керівництво підтримує функціонування фінансових та управлінських систем контролю і практики, покликани забезпечити достатню впевненість у тому, що операції санкціоновані, активи зберігаються і облік ведеться належним чином.

Від імені управлінського персоналу:

/Підписано/

Яблоновський О.Ю.
Фінансовий директор ТОВ «ФАРМА СТАРТ»

м. Київ, Україна
30 квітня 2024 року

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан)

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
 Територія: м. Київ, Солом'янський р-н

Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю
 Вид економічної діяльності: виробництво лікарських засобів
 Середня кількість працівників: 379
 Адреса, телефон: бульвар Вацлава Гавела 8, м. Київ, 03124, +38 (044) 281-23-33
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
 За ЄДРПОУ
 За КОАТУУ

За КОПФГ
 За КВЕД

Коди		
2024	01	01
30117001		
UA80000000000980793		
		240
		21.20

v

Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

АКТИВ	Інші при- мітки	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	11	1000	11 450	8 367
первісна вартість		1001	49 362	50 665
накопичена амортизація		1002	37 912	42 298
Незавершене будівництво	8	1005	106 871	173 587
Основні засоби	8, 9	1010	469 898	511 577
первісна вартість		1011	733 349	822 286
знос		1012	263 451	310 709
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030	-	-
Інші фінансові інвестиції	12	1035	54 157	504 157
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	0	0
Відстрочені податкові активи	23	1045	16 871	16 025
Інші необоротні активи		1090	0	0
Усього за розділом I		1095	659 247	1 213 713
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	193 800	323 753
Виробничі запаси	10	1101	150 818	252 111
Незавершене виробництво	10	1102	6 788	8 738
Готова продукція	10	1103	36 194	62 767
Товари		1104	-	137
Поточні біологічні активи		1110	-	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13, 25	1125	33 632	46 614
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	13	1130	49 754	34 337
з бюджетом	13	1135	75 075	77 106
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	-	-
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	7, 13, 25	1145	1 065 677	912 786
Інша поточна дебіторська заборгованість	13, 25	1155	133	140
Поточні фінансові інвестиції	25	1160	384	720
Грошові кошти та їх еквіваленти	15, 25	1165	14 853	2 151
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	15	1167	14 853	2 151
Витрати майбутніх періодів	14	1170	7 498	11 083
Інші оборотні активи	14	1190	10 789	25 848
Усього за розділом II		1195	1 451 595	1 434 538
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
		1200	-	-
Баланс		1300	2 110 842	2 648 251

Окремий баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 року
 Форма № 1
 (продовження)

ПАСИВ	Інші примітки	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	16	1400	119 792	119 792
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
Резервний капітал		1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	1 633 146	1 994 791
Неоплачений капітал		1425	-	0
Вилучений капітал		1430	-	0
Усього за розділом I		1495	1 752 938	2 114 583
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	9, 17	1515	182 488	223 599
Довгострокові забезпечення		1520	-	0
Цільове фінансування		1525	-	0
Благодійна допомога		1526	-	0
Усього за розділом II		1595	182 488	223 599
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	-
Векселі видані	17	1605	384	720
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	9, 17	1610	10 168	23 355
товари, роботи, послуги	25	1615	48 342	61 351
розрахунками з бюджетом	25	1620	2 087	33 789
у тому числі з податку на прибуток	25	1621	1 885	33 042
розрахунками зі страхування	25	1625	0	1 247
розрахунками з оплати праці	25	1630	3 146	4 303
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	6	0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	7, 25	1645	54 416	77 520
Поточні забезпечення	18	1660	49 057	88 379
Доходи майбутніх періодів	17	1665	194	55
Інші поточні зобов'язання	17	1690	7 616	19 350
Усього за розділом III		1695	175 416	310 069
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс		1900	2 110 842	2 648 251

Генеральний директор Шевчук Дмитро /підписано/

Головний бухгалтер Алла Герасимчук /підписано/

Ця фінансова звітність була затверджена для випуску 30 квітня 2023 року.

Керівництво Компанії не має повноважень на внесення змін до окремої фінансової звітності чи перевипуск окремої фінансової звітності після її затвердження до випуску.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
За ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
30117001		

Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік

Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	19	2000	1 479 745	1 138 322
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2050	(731 336)	(595 014)
Валовий:		2090	748 409	543 308
прибуток				
збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	20	2120	9 661	26 598
Адміністративні витрати	20	2130	(102 082)	(83 756)
Витрати на збут	20	2150	(176 259)	(206 482)
Інші операційні витрати	20	2180	(7 925)	(35 743)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	471 804	243 925
збиток		2195	-	-
Дохід від участі в капіталі		2200	-	-
Інші фінансові доходи	21	2220	6 413	7 367
Інші доходи		2240	5	1
Фінансові витрати	22	2250	(25 375)	(16 693)
Втрати від участі в капіталі		2255	-	-
Інші витрати		2270	(1 379)	(3)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		2290	451 468	234 597
збиток		2295	-	-
Витрати з податку на прибуток	23	2300	(89 823)	(47 545)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350	361 645	187 052
збиток		2355	-	-

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід / зміна чистих активів, які належать учасникам (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	361 645	187 052

Окремий звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік
Форма № 2
(продовження)

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	341 994	281 646
Витрати на оплату праці	2505	304 828	205 127
Відрахування на соціальні заходи	2510	50 165	38 893
Амортизація	2515	71 640	63 144
Інші операційні витрати	2520	248 975	332 185
Разом	2550	1 017 602	920 995

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Компанія зареєстрована у формі товариства з обмеженою відповідальністю, тому не має акцій.

Генеральний директор Шевчук Дмитро /підписано/

Головний бухгалтер Алла Герасимчук /підписано/

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий звіт про рух грошових коштів

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
За ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
30117001		

Окремий звіт про рух грошових коштів
за 2023 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801006

Код рядка	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток до оподаткування	3500	451 468	-	234 597	-
Коригування на:					
Знос та амортизацію необоротних активів	3505	71 640	X	63 144	X
Збільшення (зменшення) забезпечень	3510	39 322	-	1 186	-
Збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	-	5	-	9
Збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	20 336	-	9 328	-
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	-	45 366	-	112 891
Зменшення (збільшення) запасів	3551	-	129 953	-	48 804
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги)	3553	-	12 982	-	14 061
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	-	7-	301	-
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	-	3 585	-	1 027
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	-	2 105	-	1 169
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	47 722	-	-	14 632
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	11 419	-	21 895	-
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	31 702	-	-	10 016
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	1 247	-	-	733
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	1 157	-	85	-
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх періодів	3566	-	139	1 664	-
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	11 734	-	381	-
Рух коштів у результаті операційної діяльності	3570	585 117	-	180 723	-
Сплачений податок на прибуток	3580	X	57 851	X	60 020
Сплачені відсотки	3585	-	-	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	527 266	-	120 703	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації необоротних активів	3205	140 878	X	987	X
Отримані відсотки	3215	1	X	14	X
Надходження від погашення позик	3230	-	X	-	X
Придбання необоротних активів	3260	X	191 034	X	87 337
Придбання фінансових інвестицій	3255	X	450 000-	X	-
Інші надходження	3250	-	X	-	X
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	500 155	-	86 336
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Отримання позик	3305	-	X	-	X
Інші надходження	3340	-	X	-	X
Погашення позик	3350	X	-	X	-
Сплата відсотків	3360	X	22 207	X	16 388
Платежі з оренди	3365	X	17 611	X	12 095
Інші платежі	3390	X	-	X	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	39 818	-	28 483
Рух грошових коштів за звітний період	3400	-	12 707-	5 884	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	3405	14 853	X	8 960	X
Вплив зміни валютних курсів	3410	5	-	9	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	3415	2 151	-	14 853	-

Генеральний директор Шевчук Дмитро /підписано/

Головний бухгалтер Алла Герасимчук /підписано/

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Окремий звіт про власний капітал

Підприємство: ТОВ "Фарма Старт"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
За ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
30117001		

Окремий звіт про власний капітал
за 2023 рік

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	119 792	-	-	-	1 633 146	-	-	1 752 938
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	119 792	-	-	-	1 633 146	-	-	1 752 938
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	361 645	-	-	361 645
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	361 645	-	-	361 645
Залишок на кінець року	4300	119 792	-	-	-	1 994 791	-	-	2 114 583

Генеральний директор

Шевчук Дмитро

/підписано/

Головний бухгалтер

Алла Герасимчук

/підписано/

Окремий звіт про власний капітал
за 2022 рік

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	119 792	-	-	-	1 446 094	-	-	1 565 886
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	119 792	-	-	-	1 446 094	-	-	1 565 886
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	187 052	-	-	187 052
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	187 052	-	-	187 052
Залишок на кінець року	4300	119 792	-	-	-	1 633 146	-	-	1 752 938

Генеральний директор

Шевчук Дмитро

/підписано/

Головний бухгалтер

Алла Герасимчук

/підписано/

Примітки до окремої фінансової звітності

1 Загальна інформація

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт» (надалі - «Компанія») було створено та зареєстровано відповідно до законодавства України. У 1998 році Компанія розпочала будівництво фармацевтичного заводу за проектом компанії Lab Pharma (Чехія). Обладнання заводу - виробництва ЄС. У 2003 році було розпочате виробництво першого препарату («Тридуктан»).

Юридична адреса Компанії: бульвар Вацлава Гавела 8, Київ, 03124, Україна.

Основний вид діяльності Компанії - виробництво і реалізація лікарських засобів.

Материнською (холдинговою) компанією Компанії є Acino Pharma AG (Швейцарія), яка володіє 99% у капіталі Компанії, решта капіталу 1% належить ТОВ «Асіно Україна».

Особи які мають можливість здійснювати непрямий вирішальний вплив та визначити основні умови господарської діяльності товариства: 1. гр. Сполученого Королівства Майкл Жерард Келлі, місце проживання Сомерлі, Ла Гранд Рут де Фальду, Сент-мартін, Джерсі 2. гр. Ірландії Жан Ле Крейпер місце проживання №9 Лез Амето, Багатель Лейн, Сент-Севіор, Джерсі 3. гр. Сполученого Королівства Пітер Джеймс Ріода місце проживання Біч Трі Хауз, Веллінгтон Роуд, Сент-Севіор, Джерсі 4. гр. Сполученого Королівства Девід Ендрю Холл місце проживання Ля Ронсере, Ля Рю Де Ля Отор, Трінті, Джерсі 5. гр. Сполученого Королівства Джеймі Майкл Парді місце проживання e206 Найтінгейл Хауз, Коледж Гарденс, Ля Пукеле, Сент-Гелієр, Джерсі.

Ця окрема фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») в доповнення до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ. Ця окрема фінансова звітність повинна розглядатись разом із консолідованою фінансовою звітністю, яка може бути отримана у офісі Компанії.

2 Умови, в яких працює Компанія

Як й у 2022-му році, у 2023-му бізнес продовжував стикатися з низкою серйозних перешкод, які впливають на його функціонування та стратегії : продовження війни в Україні, блекаути, зниження платоспроможного попиту клієнтів. Водночас, були й інші проблеми: нестача кваліфікованих працівників через еміграцію, зростання цін на сировину та матеріали.

Після введення низки жорстких валютних обмежень Національним Банком України з початком Російської збройної агресії 24.02.2022 року, вже у 2023 році НБУ проводить політику пом'якшення валютних обмежень для бізнесу та громадян. Так, з 01.12.2023 року скасовано усі обмеження для банків та небанківських фінансових установ на обсяги можливого продажу ними готівкової іноземної валюти населенню. Дозволено Експортно-кредитному агентству (ЕКА) переказувати за кордон кошти для відшкодування / компенсації витрат за договорами страхування та перестраховування, укладеними з іноземними страховими (перестраховими) компаніями, а також для оплати витрат ЕКА, пов'язаних із здійсненням таких операцій. В 2023 році розширено перелік послуг, для оплати яких дозволено здійснювати транскордонні перекази юридичними особами та громадянами.

Національний банк України з 03 жовтня 2023 року перейшов до режиму керованої гнучкості обмінного курсу, продовжуючи реалізацію Стратегії пом'якшення валютних обмежень, переходу до більшої гнучкості обмінного курсу та повернення до інфляційного таргетування. В результаті, курс гривні по відношенню до ключових світових валют (Долар США та Євро) залишився відносно стабільним та перебував в межах планових показників НБУ на 2023 рік. В 2024 році на курс гривні будуть впливати: продовження військових дій, продовження та обсяги зовнішньої допомоги, монетарна політика НБУ, загальна економічна ситуація в країні. Бюджет 2024 року Мінфін України розрахував за курсом 41,4 гривні за 1 долар США.

У 2023 році реальний ВВП України виріс, за різними оцінками, на 5-5,5%. Це відновлювальне зростання після стрімкого падіння на 28,8% у 2022 році. Незважаючи на відновлення, ВВП ще приблизно на чверть менший, ніж у 2021 році. У першому кварталі 2023 року ВВП ще спадав, але решту три квартали — зростав.

2 Умови, в яких працює Компанія (продовження)

У 2023 рік Україна увійшла з рекордно високим рівнем інфляції, що розігнала через війну та через друк гривні для покриття воєнних видатків. Втім, впродовж року інфляцію вдалося вгамувати: регулярні надходження іноземної допомоги дозволили припинити монетарне фінансування (за рахунок друку гривні) бюджету, а хороші врожаї сприяли зниженню цін на продукти. У грудні 2023 року інфляція становила 5,1%, майже повернувшись на рівень довоєнного таргету інфляції у 5%. На 2024 рік НБУ планує інфляцію на рівні 5,8 %, що відповідає рівню 2023 року.

У 2023 році з України експортували товарів на \$36 млрд, а імпортували — на \$63,5 млрд. Товарний експорт зменшувався другий рік поспіль: у 2021 році експорт товарів з України сягнув \$68,2 млрд, у 2022 — \$44,2 млрд. Ключовими категоріями товарного експорту України є продовольчі товари (здебільшого, зерно) та метали, які вкрай залежать від легкості логістики. У 2023 році Україна створила власний Український морський коридор до чорноморських портів Одеської області після того, як Росія перестала виконувати свої домовленості в рамках Зернової угоди. Це дозволило поступово нарощувати не тільки експорт зернових, але й відновити морський експорт інших товарів, а також поновити морський імпорт. Втім, у 2023 році Україна також стала потерпати від польської блокади сухопутного кордону, що вдарило по українському експорту та по податкових надходженнях бюджету від імпорту товарів.

Компанія продовжує провадити свою діяльність у цих обставинах.

Вплив на подальший розвиток Компанії війни Російської Федерації проти України (безперервність діяльності)

З 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії впливає триваюче військове вторгнення російської федерації («рф») в Україну та на те, що масштаби подальшого розвитку подій чи терміни, коли ці дії припиняться, невідомі. Ці умови свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність.

Проте, ТОВ «Фарма Старт» продовжуватиме здійснювати свою фінансово-господарську діяльність в передбачуваному майбутньому (принаймні протягом 12-ти місяців року, наступного за звітним) і не має наміру або потреби в ліквідації, припиненні фінансово-господарської діяльності або зверненні за захистом від кредиторів.

Управлінський персонал Компанії здійснив оцінку потенційних ризиків, які можуть виникнути внаслідок військової агресії рф проти України:

Ризик втрати основного ринку, ключових клієнтів, скорочення доходів оцінений менеджментом Компанії як *«прийнятний»*: фактичний продаж продукції у 1-му кварталі 2024 року перевищив запланований на 15,5%. Імпортовані Компанією товари входять до переліку критичного імпорту, тому закупівлі сировини відбуваються у штатному режимі.

Ризик проблем з логістикою менеджмент Компанії оцінив як *«прийнятний»*: ланцюги постачання продукції Компанії налагоджені.

Менеджмент Компанії оцінив як *«низький»* ризик платоспроможності та ліквідності, кредитний та податковий ризики.

Вплив військової агресії рф на вартість активів Компанії наразі *відсутній*. Всі активи, в тому числі продукція, Компанії збережені. Будівлі та обладнання знаходяться в придатному для використання стані.

Бізнес Компанії в Україні не залежить від ринку російської федерації та республіки білорусь: експорт та імпорт в зазначені країни *відсутній*.

Вцілому, відсутній ризик ліквідації чи припинення діяльності Компанії в Україні протягом наступних 12-ти місяців року через військову агресію рф.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця окрема фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї окремої фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше.

Підготовка окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення і розрахунки мають велике значення для підготовки окремої фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Керівництво Компанії планує після випуску цієї фінансової звітності підготувати фінансову звітність в єдиному електронному форматі з використанням таксономії UA XBRL МСФЗ та подати його протягом 2024 року.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є валюта первинного економічного середовища, в якому вона працює. Функціональною валютою та валютою представлення Компанії є національна валюта України – українська гривня. Ця окрема фінансова звітність представлена у гривні, яка є валютою представлення Компанії. Всі суми округлено до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше

Операції та розрахунки. Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту кожної компанії за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку.

Станом на 31 грудня 2023 року основний курс обміну, що використовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким: 1 долар США = 37,98 гривні (на 31 грудня 2022 року – 1 долар США = 36,56 гривні); 1 євро = 42,2 гривні (на 31 грудня 2022 року – 1 євро = 38,95 гривні); 10 російських рублів = 4,21 гривні (на 31 грудня 2022 року – 10 російських рублів = 5,07 гривні). Основний середній курс обміну, що використовувався для перерахунку доходів та витрат, був 1 долар США = 36,57 гривні (у 2022 році – 1 долар США = 32,87 гривні); 1 євро = 39,56 гривні (у 2022 році – 1 євро = 34,43 гривні); 10 російських рублів = 4,34 гривні (у 2022 році – 10 російських рублів = 5,03 гривні).

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення, якщо необхідно. До складу основних засобів включені об'єкти незавершеного будівництва для майбутнього використання в якості основних засобів.

Подальші витрати включаються до балансової вартості активу або визнаються як окремих актив у належних випадках лише в разі, коли ймовірно, що Компанія отримає від цього активу майбутні економічні вигоди, а його вартість можна достовірно оцінити. Витрати на ремонт та поточне технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх здійснення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням вартості заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво оцінює вартість відшкодування активу як його справедливую вартість за вирахуванням витрат на вибуття або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення активу, визнаний у попередніх роках, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття, відбулися зміни.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття та балансової вартості активів, що вибули, і визнаються у складі прибутку чи збитку за рік в інших операційних доходах або витратах.

Амортизація. Амортизація інших об'єктів основних засобів розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення їхньої первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	<u>Строки експлуатації у роках</u>
Будівлі	25-35
Виробниче та інше обладнання	10-30
Інше	3-10
Удосконалення орендованого майна	Протягом строку використання або строку оренди, залежно від того, який із них менше

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від вибуття цього активу, за мінусом оціночних витрат на вибуття, якби стан та строк експлуатації цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку його експлуатації. Ліквідаційна вартість активів та строки їх експлуатації переглядаються і, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Амортизація на активи вартістю менше або еквівалентній 10 тисячам євро нараховується в повному обсязі у момент їх введення в експлуатацію.

Нематеріальні активи, крім гудвілу. Нематеріальні активи Компанії, крім гудвілу, мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване комп'ютерне програмне забезпечення, патенти, торгові марки та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення, патенти та торгові марки капіталізуються на основі витрат, понесених на їх придбання та впровадження.

Нематеріальні активи амортизуються лінійним методом протягом строку їх використання:

	<u>Строки використання у роках</u>
Ліцензії на програмне забезпечення	3-5 років
Інші нематеріальні активи	5-15 років

У разі знецінення нематеріальних активів, їхня балансова вартість зменшується до вартості використання чи справедливої вартості за мінусом витрат на вибуття, залежно від того, яка з них більша.

Активи у формі права користування. Компанія орендує різноманітні офісні приміщення, обладнання та транспортні засоби. Договори можуть включати як компоненти, які є договорами оренди, та і компоненти, які не є договорами оренди. Компанія розподіляє винагороду за договором між компонентами оренди та компонентами, які не є орендою, на основі їх відносної ціни відокремленої угоди. Проте за договорами оренди нерухомості, в яких Компанія виступає орендарем, вона прийняла рішення не відокремлювати компоненти оренди та компоненти, які не є орендою, а відобразити їх в якості одного компонента оренди.

Активи, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю.

Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, яка включає:

- суму первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендні платежі на дату початку оренди чи до неї, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за орендою;
- будь-які первісні прямі витрати; та
- витрати на відновлення активу до стану, який вимагається умовами договорів оренди.

Активи у формі права користування, як правило, амортизуються лінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. Якщо Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні опціону на придбання, Компанія амортизує актив у формі права користування протягом строку корисного використання базового активу.

Компанія розраховує амортизацію активів у формі права користування лінійним методом протягом оціночного строку їх корисного використання, а саме:

	<u>Строки корисного використання у роках</u>
Будівлі	2-25
Транспортні засоби	3-5

Знецінення нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет знецінення у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від знецінення визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його відшкодування. Вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на вибуття або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Для оцінки знецінення активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують надходження грошових коштів, переважно незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Попереднє знецінення нефінансових активів (крім гудвілу) аналізується з точки зору можливого сторнування станом на кожну звітну дату.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та кількості фінансових інструментів, що утримуються організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримуються Компанією, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї операції може вплинути на ціну котирування.

Методи оцінки, такі як модель дисконтованих грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки за цінами котирувань (нескоригованих) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, (ii) до Рівня 2 - отримані за допомогою методів оцінки, в яких усі використані істотні вхідні дані, які або прямо (наприклад, ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) є спостережуваними для активу або зобов'язання (тобто, наприклад, розраховані на основі ціни), і (iii) оцінки Рівня 3 - це оцінки, що не основані виключно на спостережуваних ринкових даних (тобто для оцінки потрібен значний обсяг вхідних даних, які не спостерігаються на ринку).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей окремого звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для цього інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання Компанії обліковуються за амортизованою вартістю.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю відкориговані на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток чи збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердження якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які в якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди "звичайної" купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Компанія зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструмента.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи у категорію оцінки за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто

проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Фінансові активи – рекласифікація. Фінансові інструменти рекласифікуються тільки у випадку, якщо змінюється бізнес-модель для управління цим портфелем у цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Компанія не змінювала свою бізнес-модель протягом поточного та порівняльного періодів і не здійснювала рекласифікації.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Станом на звітну дату Компанія має дві категорії фінансових активів, які оцінюються відповідно до моделі очікуваних кредитних збитків:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- торгова дебіторська заборгованість за товари та послуги.

Для торгової дебіторської заборгованості Компанія застосовує передбачений МСФЗ 9 спрощений підхід, який вимагає визнання очікуваних кредитних збитків за весь строк такої дебіторської заборгованості з моменту її первісного визнання (Етап 2 моделі очікуваних кредитних збитків). Для банківських рахунків Компанія застосовує загальну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списують повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання відносяться у категорію фінансових зобов'язань, які в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконане, припинене або має закінчений строк його виконання).

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій із первісним строком не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю, оскільки: (i) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно виплати основної суми боргу та процентів та (ii) вони не віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Суми, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів при підготовці звіту про рух грошових коштів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використати для розрахунку по зобов'язаннях протягом, принаймні, дванадцяти місяців після звітного періоду, включаються до складу інших необоротних активів.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і визнається спочатку за справедливою вартістю, а в подальшому обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів, якщо датою початку капіталізації є 1 січня 2009 року або подальша дата.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Компанія несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Компанія капіталізує витрати за позиковими коштами, яких можна було б уникнути, якби не здійснювалися капітальні витрати на кваліфікаційний актив. Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Компанії (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу.

В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- виплат штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Компанією цього опціону.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Опціони на продовження та припинення оренди передбачені у низці договорів оренди будівель та обладнання Компанії. Ці умови використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Більшість опціонів на продовження або припинення оренди можуть бути виконані тільки Компанією, а не відповідним орендодавцем. Опціони на продовження (або період часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде продовжено (або не буде припинено). В оцінку зобов'язання також включаються орендні платежі, які будуть здійснені у межах виконання опціонів на продовження, якщо існує достатня впевненість у тому, що оренду буде продовжено.

Орендні платежі дисконтуються з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Для визначення ставки залучення додаткових позикових коштів Компанія:

- за можливості, використовує в якості вихідної інформацію про нещодавно отримане Компанією від третьої сторони фінансування та коригує його з урахуванням зміни умов фінансування за період з моменту отримання фінансування від третьої сторони,
- використовує підхід нарощування, за якого розрахунок починається з безризикової процентної ставки, яка коригується з урахуванням кредитного ризику, та
- проводить коригування з урахуванням специфіки договору оренди, наприклад, строку оренди, країни, валюти та забезпечення.

Компанія зазнає впливу ризику потенційного збільшення змінних орендних платежів у майбутньому, що залежать від індексу чи ставки, яке не відображається в орендному зобов'язанні, доки не вступить у силу. Після проведення коригувань орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки, виконується переоцінка зобов'язання з оренди з коригуванням вартості активу у формі права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

Платежі за короткостроковою орендою обладнання і транспортних засобів та орендою будь-яких активів із низькою вартістю визнаються лінійним методом як витрати у складі прибутку чи збитку. Короткострокова оренда - це договір оренди строком не більше 12 місяців. Активи з низькою вартістю включають ІТ-обладнання та невеликі предмети офісних меблів, вартість яких не перевищує 118 000 тисяч гривень.

Операційна оренда. У випадках, коли Компанія виступає орендодавцем за договором оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, практично не передаються орендарю (тобто у випадку операційної оренди), орендні платежі за договорами операційної оренди відображаються у складі інших доходів лінійним методом.

Податок на прибуток. У цій окремій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства, яке діяло або фактично було введено в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди. Якщо окрема фінансова звітність затверджується до випуску до подачі відповідних податкових декларацій, то сума оподатковуваних прибутків або збитків відображається на основі оцінок. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених із минулих періодів податкових збитків і тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей окремої фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не визнаються для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні гудвілу та у подальшому для гудвілу, що не вираховується для цілей оподаткування. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, в якому існує ймовірність сторнування тимчасових різниць і отримання у майбутньому достатнього оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань можливий тоді, коли законодавством передбачене право взаємозаліку поточних податкових активів та поточних податкових зобов'язань і коли відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до податку на прибуток, що сплачується одному й тому ж податковому органу або одною й тою ж оподатковуваною особою, або різними оподатковуваними особами, при цьому існує намір здійснити розрахунки шляхом взаємозаліку.

Компанія контролює сторнування тимчасових різниць, що відносяться до податків на дивіденди дочірніх компаній чи до прибутку від їх вибуття. Компанія не відображає відстрочені податкові зобов'язання по таких тимчасових різницях, крім випадків, коли керівництво очікує сторнувати ці тимчасові різниці у найближчому майбутньому.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг підлягає сплаті податковим органам (а) у момент отримання дебіторської заборгованості від клієнтів або (б) у момент постачання товарів або надання послуг клієнтам, залежно від того, що відбувається раніше. Вхідний ПДВ зазвичай зараховується з вихідним ПДВ у момент отримання податкової накладної з ПДВ. Податкові органи дозволяють здійснювати розрахунки з ПДВ на основі чистої суми. ПДВ, що відноситься до операцій купівлі-продажу, відображається у звіті про фінансовий стан згорнуто і розкривається окремо у складі активів і зобов'язань. У тих випадках, коли під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ. Непідтверджені розрахунки з ПДВ розкриваються розгорнуто.

Запаси. Запаси обліковуються за собівартістю або чистою вартістю реалізації, залежно від того, яка з них менша. Собівартість запасів визначається за методом середньозваженої вартості для виробничих запасів та за методом нормативних витрат для незавершеного виробництва і готової продукції. Нормативні витрати переоцінюються, щонайменше, раз на рік. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, які розподілені на підставі нормативних витрат, але не включає витрат за позиковими коштами. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут. Запаси класифікуються як готова продукція, коли вони повністю готові до подальшого продажу.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплати відносяться до категорії довгострокових, якщо товари чи послуги, за які було здійснено передоплату, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплати стосуються активу, який при початковому визнанні буде віднесений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Капітал. Учасники Компанії мають право на відшкодування своєї частки в капіталі підприємства в грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною і залежить від чистих активів Компанії, визначених відповідно до МСФЗ. Зобов'язання Компанії з відшкодування частки учасників в її капіталі призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості

відшкодування, навіть якщо зазначене зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право.

Однак при певних обставинах Компанія може класифікувати свої чисті активи як капітал, якщо задовольняються наступні критерії:

- інструмент надає власнику право на пропорційну частку чистих активів Компанії в разі її ліквідації. Чисті активи Компанії - це ті активи, які залишаються після вирахування всіх інших вимог щодо її активів. Пропорційна частка визначається шляхом:
- ділення чистих активів Компанії при її ліквідації на одиниці рівної величини; і
- множення цієї суми на кількість одиниць, наявних у власника фінансового інструмента.

Інструмент належить до класу субординованих інструментів по відношенню до всіх інших класів інструментів. Для включення в такий клас інструмент:

- не повинен мати ніякого пріоритету над іншими вимогами за активами підприємства при його ліквідації, і
- не обов'язково повинен конвертуватися в інший інструмент до його включення в субординований клас інструментів по відношенню до всіх інших класів інструментів.
- всі фінансові інструменти класу, субординованого по відношенню до всіх інших класів інструментів, мають ідентичні характеристики. Наприклад, всі вони повинні мати право на зворотний продаж, і для всіх інструментів в даному класі повинна використовуватися одна і та ж формула чи інший метод розрахунку ціни на зворотну купівлю або погашення.
- крім договірною зобов'язання емітента за викупом або погашення інструменту в обмін на грошові кошти чи інший фінансовий актив, даний інструмент не включає ніякого іншого договірною зобов'язання з постачання грошових коштів або іншого фінансового активу іншому підприємству або по обміну фінансових активів або фінансових зобов'язань з іншим суб'єктом господарювання за умов, які потенційно несприятливі для Компанії; даний інструмент також не є контрактом, який підлягає або може бути погашений за рахунок власних інструментів Компанії.
- загальні очікувані потоки грошових коштів, що відносяться на інструмент протягом терміну дії інструмента, в основному залежать від прибутку або збитку, змін в визнаних чистих активах або змін у справедливій вартості визнаних і невизнаних чистих активів Компанії протягом терміну дії інструмента (за винятком будь-яких наслідків, до яких призводить даний інструмент)."

Дивіденди. Дивіденди обліковуються у складі зобов'язань та вираховуються з капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені та ухвалені. Будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення окремої фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці «Події після закінчення звітного періоду». Бухгалтерська звітність Компанії за МСФЗ є основою для розподілу прибутку та інших виплат. В українському законодавстві основою розподілу визначено чистий прибуток поточного року.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у окремій фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плином часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, установлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передуює виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язуюча подія, яка призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язуюча подія, цей платіж визнається як передоплата.

Визнання доходів. Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над об'єктами товарами чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість.

Доходи від реалізації товарів. Продажі визнаються в момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари доставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Доставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу строком на 60-120 днів, що відповідає ринковій практиці.

Доходи від надання послуг. Доходи від надання послуг визнаються у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою доходи визнаються на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди.

Процентні доходи. Процентні доходи визнаються на пропорційно-часовій основі із використанням методу ефективної процентної ставки.

Витрати на науково-дослідні розробки. Витрати на дослідження визнаються у складі витрат у тому періоді, в якому вони понесені. Витрати на розробки (пов'язані з проектуванням та випробуванням нових і модернізованих продуктів) визнаються як нематеріальні активи, коли існує ймовірність того, що проект буде успішно реалізований з урахуванням його комерційної та технологічної доцільності, а витрати можна оцінити з достатнім рівнем точності. Інші витрати на розробки визнаються у складі витрат у тому періоді, в якому вони виникли. Витрати на розробки, раніше визнані у складі витрат, не визнаються як актив у наступному періоді. Капіталізовані витрати на розробки з визначеним строком використання амортизуються з початку комерційного виробництва продукції, яка є предметом цих розробок, лінійним методом протягом очікуваного строку отримання вигід, у середньому, протягом 5 років.

Виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до Державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, а також премії та негрошові винагороди (медичне обслуговування та інші соціальні пільги) нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії. У Компанії відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім єдиного соціального внеску.

Інвестиції у дочірні підприємства. Дочірні компанії – це компанії та інші суб'єкти господарювання (у тому числі підприємства спеціального призначення), в яких Компанія має, безпосередньо або опосередковано, понад половину прав голосу або іншим чином може використовувати свої повноваження для управління фінансовою та операційною політикою з метою отримання економічних вигід. Наявність та вплив потенційних прав голосу, які наразі реалізуються або можуть бути трансформовані, враховуються під час визначення можливостей Компанії контролювати інше підприємство.

Інвестиції в дочірні підприємства оцінюються за первісною вартістю за вирахуванням знецінення. Інвестиції в дочірні підприємства аналізуються на предмет знецінення у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від знецінення визнається у звіті про сукупний дохід у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його відшкодування. Вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Збиток від знецінення, визнаний у попередніх роках, сторнується у тому випадку, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості відшкодування активу, відбулися зміни.

4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у окремій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно оцінюються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у окремій фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Знецінення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Керівництво оцінює імовірність стягнення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на основі аналізу окремих сум заборгованості. При цьому враховуються такі фактори, як аналіз дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за строками у порівнянні зі строками відстрочки платежів, наданої клієнтам, фінансовий стан клієнта та статистика погашення клієнтом заборгованості у минулих періодах. Якби дебіторська заборгованість погашалася фактично меншими сумами, ніж це оцінювалося керівництвом, Компанія повинна була б нарахувати додаткові витрати на її знецінення.

Маркетингові витрати. Керівництво визнає витрати за договорами з придбання маркетингових послуг у складі витрат на збут на підставі проведеного аналізу, який підтвердив отримання Компанією послуг з промоції лікарських засобів Компанії, не пов'язаних з реалізацією продукції Компанії надавачу таких послуг.

Можливості подовження та припинення. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів з оренди будівель. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Більшість умов щодо можливості подовження та припинення договорів може бути використана тільки Компанією, а не відповідним орендодавцем.

При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опції на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди будівель, як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- У Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- У Компанії, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.
- В інших випадках Компанія розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

У тих випадках, коли опціон фактично виконаний (чи не виконаний) або у Компанії виникає зобов'язання виконати (чи не виконати) його, оцінка строку оренди переглядається. Оцінка наявності достатньої впевненості переглядається лише у разі значних подій або значних змін в обставинах, які впливають на оцінку і які Компанія може контролювати.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

У поточному році Компанія прийняла всі нові та переглянуті стандарти та тлумачення, випущені Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та Комітетом з тлумачень міжнародних стандартів фінансової звітності, які є обов'язковими для використання при складанні фінансової звітності за періоди, що починаються з 1 січня 2023 року.

6 Стандарти, які застосовуються вперше

▪ **МСБО 1 «Подання фінансової звітності»**

Опис того, чи проводяться зміни в обліковій політиці згідно з перехідними положеннями МСФЗ, що застосовуються вперше

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо подання непоточних зобов'язань із спеціальними умовами не вносилися.

Опис характеру зміни в обліковій політиці

Поправка зміщує акцент з очікування та наміру суб'єкта господарювання рефінансувати або відстрочити зобов'язання на більш об'єктивний критерій - чи має суб'єкт господарювання право зробити це на кінець звітного періоду. Змінений параграф роз'яснює, що можливість рефінансування не розглядається, якщо на кінець звітного періоду не існує права відстрочити платіж за існуючою кредитною угодою. Зміни роблять оцінку більш об'єктивною, оскільки вона менше залежить від намірів суб'єкта господарювання, а більше від його фактичних прав та угод, що діють на кінець звітного періоду. Поправки вимагають додаткового аналізу виконання спеціальних умов кредитних угод з метою класифікації зобов'язань, а також висувають додаткові вимоги щодо розкриття інформації про такі кредитні угоди.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше

Документ "Класифікація зобов'язань як поточні або непоточні", випущений у січні 2020 року, застосовується для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або пізніше, ретроспективно відповідно до МСБО 8. Якщо ці зміни застосовуються до більш раннього періоду після випуску документа "Непоточні зобов'язання із спеціальними умовами", також застосовується документ "Непоточні зобов'язання із спеціальними умовами" для такого періоду. Документ "Непоточні зобов'язання із спеціальними умовами", випущений у жовтні 2022 року, застосовується для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або пізніше, ретроспективно відповідно до МСБО 8

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше, які можуть мати вплив на майбутні періоди

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія матиме поточні і непоточні зобов'язання, у тому числі зі спеціальними умовами (ковенантами)

Опис факту раннього застосування нового або зміненого Стандарту МСФЗ

Компанія не застосувала зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо подання непоточних зобов'язань із спеціальними умовами у фінансовій звітності за 2023 рік.

▪ **МСФЗ 16 «Оренда»**

Опис того, чи проводяться зміни в обліковій політиці згідно з перехідними положеннями МСФЗ, що застосовуються вперше

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо операцій продажу і зворотної оренди не вносилися.

Опис характеру зміни в обліковій політиці

Після дати початку оренди в операції продажу з подальшою орендою продавець-орендар застосовує параграфи 29-35 МСФЗ 16 до активу в праві користування, що виникає в результаті зворотної оренди, та параграфи 36-46 МСФЗ 16 до орендного зобов'язання, що виникає в результаті зворотної оренди. Застосовуючи параграфи 36-46, продавець-орендар визначає "орендні платежі" або "переглянуті орендні платежі" таким чином, щоб продавець-орендар не визнавав жодної суми прибутку або збитку, що відноситься до права користування, збереженого продавцем-орендарем. Застосування цих вимог не перешкоджає продавцю-орендарю визнавати

у складі прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням оренди, як того вимагає параграф 46(а) МСФЗ (IFRS) 16. Поправка не встановлює конкретних вимог до оцінки зобов'язань з оренди, що виникають при зворотній оренді. Первісна оцінка зобов'язання з оренди що виникає в результаті зворотної оренди, може призвести до того, що продавець-орендар визначатиме "орендні платежі які відрізняються від загального визначення орендних платежів у Додатку А до МСФЗ (IFRS) 16. Продавець-орендар повинен буде розробити та застосовувати облікову політику яка забезпечує доречну та достовірну інформацію відповідно до МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки".

6 Стандарти, які застосовуються в перше (продовження)

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше

Документ «Орендні зобов'язання в операціях продажу та зворотної оренди», випущений у вересні 2022 року, орендар-продавець застосовує до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або пізніше. Дострокове застосування дозволяється. Продавець-орендар застосовує поправку ретроспективно відповідно до відповідно до МСФЗ (IAS) 8 до операцій з продажу та зворотної оренди укладених після дати першого застосування (тобто поправка не застосовується до операцій продажу і зворотної оренди укладених до дати першого застосування). Датою первісного застосування є початок річного звітного періоду в якому організація вперше застосувала МСФЗ (IFRS) 16.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше, які можуть мати вплив на майбутні періоди

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія здійснюватиме операції продажу зі зворотною орендою.

Опис факту раннього застосування нового або зміненого Стандарту МСФЗ

Компанія не застосувала зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо операцій з продажу зі зворотною орендою у фінансовій звітності за 2023 рік.

- **МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»**

Опис того, чи проводяться зміни в обліковій політиці згідно з перехідними положеннями МСФЗ, що застосовуються вперше

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо угод про фінансування постачальників не вносилися.

Опис характеру зміни в обліковій політиці

Поправки уточнюють вимоги до розкриття інформації з метою посилення чинних вимог, які покликані допомогти користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив фінансових угод з постачальниками на зобов'язання, грошові потоки та схильність до ризику ліквідності. Поправки роз'яснюють характеристики угод про фінансування постачальників. За цими угодами один або декілька постачальників фінансових послуг сплачують суми, які організація заборгувала своїм постачальникам. При цьому організація погоджується погасити ці суми постачальникам фінансування відповідно до умов та положень угод, або на ту саму дату, або на пізнішу дату, ніж та, на яку фінансові постачальники розраховуються з постачальниками суб'єкта господарювання. Поправки вимагають, щоб організація надавала інформацію про вплив угод про фінансування постачальників на зобов'язання та грошові потоки, включаючи строки та умови таких угод, кількісну інформацію про зобов'язання угод, кількісну інформацію про зобов'язання, пов'язані з цими угодами пов'язаних з цими угодами, на початок і кінець звітного періоду, а також тип і вплив негрошових змін у балансовій вартості цих угод. Інформація про такі угоди має бути агрегована, за винятком випадків, коли окремі угоди мають відмінні або унікальні умови та умови. У контексті кількісного ризику ліквідності розкриття інформації, що вимагається МСФЗ 7, угоди про фінансування постачальників включені як приклад інших факторів, які можуть бути доречно розкрити.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати. Дострокове застосування дозволяється, але необхідно буде розкрити інформацію про це. Поправки надають деякі перехідні пільги щодо порівняльної та кількісної інформації на початок річного звітного періоду та проміжних розкриттях.

6 Стандарти, які застосовуються в перше (продовження)

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше, які можуть мати вплив на майбутні періоди

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія використовуватиме в своїй діяльності угоди фінансування постачальників.

Опис факту раннього застосування нового або зміненого Стандарту МСФЗ

Компанія не застосувала зміни щодо розкриття інформації про угоди фінансування постачальників у фінансовій звітності за 2023 рік.

▪ **МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»**

Опис того, чи проводяться зміни в обліковій політиці згідно з перехідними положеннями МСФЗ, що застосовуються вперше

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо відсутності можливості обміну валют не вносилися.

Опис характеру зміни в обліковій політиці

Поправка до МСБО 21 роз'яснює, як суб'єкт господарювання повинен оцінювати, чи є валюта конвертованою, і як він повинен визначати спот-курс обміну, якщо конвертованість відсутня. Валюта вважається конвертованою в іншу валюту, якщо суб'єкт господарювання може отримати іншу валюту протягом періоду часу, що враховує звичайну адміністративну затримку, а також за допомогою ринкового або біржового механізму, при якому операція обміну створює юридично забезпечені права та зобов'язання. Якщо валюту не можна обміняти на іншу валюту, суб'єкт господарювання повинен оцінити спот-курс обміну на дату оцінки. Метою суб'єкта господарювання при оцінці спот-курсу обміну є відображення курсу, за яким на дату оцінки відбулася б звичайна операція обміну між учасниками ринку за переважаючих економічних умов. Поправки зазначають, що суб'єкт господарювання може використовувати спостережуваний обмінний курс без коригування або іншого методу оцінки. Якщо суб'єкт господарювання оцінює спот-курс, оскільки одна валюта не обмінюється на іншу валюту, він розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти, як ця валюта, що не обмінюється на іншу валюту, впливає або, як очікується, вплине на фінансові результати діяльності, фінансовий стан і грошові потоки суб'єкта господарювання.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2025 року або після цієї дати. Дострокове застосування дозволяється, але необхідно буде розкрити інформацію про це. При застосуванні поправок організація не повинна перераховувати порівняльну інформацію.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше, які можуть мати вплив на майбутні періоди

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія використовуватиме в своїй діяльності валюту з відсутністю обміну.

Опис факту раннього застосування нового або зміненого Стандарту МСФЗ

Компанія не застосувала зміни щодо відсутності можливості обміну валюти у фінансовій звітності за 2023 рік.

▪ **МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»**

Опис того, чи проводяться зміни в обліковій політиці згідно з перехідними положеннями МСФЗ, що застосовуються вперше

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством не вносилися.

Опис характеру зміни в обліковій політиці

Поправки вирішують конфлікт між МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" в частині, що стосується втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається або вноситься в асоційовану компанію або спільне підприємство.

6 Стандарти, які застосовуються в перше (продовження)

Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток визнається в повному обсязі, якщо передача асоційованій компанії або спільному підприємству стосується бізнесу, як визначено в МСФЗ (IFRS) з "Об'єднання бізнесу". Прибуток або збиток від продажу або внеску активів, які не є бізнесом, визнається лише в межах часток непов'язаних інвесторів в асоційованому або спільному підприємстві.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше

У грудні 2015 року Рада з МСФЗ вирішила відкласти дату набуття чинності поправок до того часу, поки вона не завершить роботу над будь-якими поправками, що є результатом її дослідницького проекту щодо методу участі в капіталі. Дострокове застосування поправок, як і раніше, дозволяється. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

Опис перехідних положень МСФЗ, що застосовується вперше, які можуть мати вплив на майбутні періоди

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія здійснюватиме в своїй діяльності продаж або внески активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством

Опис факту раннього застосування нового або зміненого Стандарту МСФЗ

Компанія не застосувала зміни щодо продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством у фінансовій звітності за 2023 рік.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Особи вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої особи. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними особами до уваги береться сутність цих відносин, а не лише юридична форма.

У липні 2018 року материнська компанія заснувала в Україні нову дочірню компанію – ТОВ «Асіно Україна», яка розпочала активний режим роботи в листопаді 2018 року. Ця компанія була створена з метою реалізації продукції, виробленої Компанією, та продажу товарів материнської компанії в Україні. З листопада 2018 року продажі Компанії на ринку України здійснюються через ТОВ «Асіно Україна». Крім того, маркетингові та, частково, адміністративні спеціалісти, які раніше були працівниками Компанії, були прийняті на роботу в ТОВ «Асіно Україна».

Асіно Pharma AG володіє 99 % у капіталі ТОВ «Фарма Старт», яка у свою чергу володіє 100 % простих акцій ПрАТ "Старт". Решта статутного капіталу ТОВ «Фарма Старт» 1 % належить ТОВ «Асіно Україна».

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Обороти та залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

Назва статті	Материнське підприємство		Дочірні підприємства		Інші зв'язані сторони		Пов'язані сторони - Усього	
	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період
Операції між пов'язаними сторонами								
Придбання товарів, операції між пов'язаними сторонами	13 479	4 938	-	-	-	-	13 479	4 938
Дохід від продажу товарів, операції між пов'язаними сторонами		2 979	-	-	1 339 756	1 025 784	1 339 756	1 028 763
Придбання нерухомості та інших активів, операції між пов'язаними сторонами	-	-	-	-				
Послуги отримані, операції між пов'язаними сторонами	-	-	3 209	280	49 014	186 871	52 223	187 151
Фінансові витрати, операції між пов'язаними сторонами	-	-	6 254	5 689			6 254	5 689
Дохід від надання послуг, операції між пов'язаними сторонами	-	-			35 475	2 430	35 475	2 430
Облік оренди орендарем, операції з пов'язаною стороною	-	-	19 005	15 992	-	-	19 005	15 992
Передача за ліцензійними угодами суб'єкту господарювання, операції між пов'язаними сторонами	35 319	12 789	-	-	-	-	35 319	12 789
Непогашена заборгованість за операціями між пов'язаними сторонами								
Суми кредиторської заборгованості, операції між пов'язаними сторонами	32 069	12 789	212 979	176 797	41 977	41 588	287 025	231 174
Суми дебіторської заборгованості, операції між пов'язаними сторонами		-		63 012	912 786	1 002 665	912 786	1 065 677

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками від дочірніх компаній включає зобов'язання за договорами оренди будівлі (Примітка 9).

У 2023 році дохід від продажу готової продукції та товарів складається переважно з лікарських засобів вироблених Компанією.

Витрати на виплату роялті материнській компанії склали 12 132 тисяч гривень у 2023 році (0 тисяч гривень у 2022 році).

У 2023 році винагорода основного управлінського персоналу Компанії складалась із поточної заробітної плати, премій та відповідних відрахувань до фондів соціального страхування у загальній сумі 14 726 тисяч гривень (у 2022 році – 14 372 тисяч гривень).

8 Основні засоби

У Компанії відсутні суми обмежень на права власності, а також основні засоби, передані у заставу для забезпечення зобов'язань.

Станом на 31.12.2023 валова балансова вартість будь-яких повністю амортизованих основних засобів, які ще використовуються, складає 99 811 тисяч гривень (станом на 31.12.2022 валова балансова вартість будь-яких повністю амортизованих основних засобів, які ще використовуються, складає 87 123 тисяч гривень з них активів у формі права користування 509 тисяч гривень).

До складу незавершеного будівництва також включені активи у процесі будівництва.

8 Основні засоби (продовження)

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни на кінець 2023 року:

Назва статей	Будівлі			Машини			Транспортні засоби			Незавершене будівництво т.ч НМА	Інші основні засоби			Основні засоби		
	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість		Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін в основних засобах Основні засоби на початок періоду	21 930	(7 337)	14 593	278 299	(114 819)	163 480	4 758	(3 010)	1 748	106 871	428 362	(138 284)	290 078	840 220	(263 451)	576 769
Зміни в основних засобах Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу, основні засоби				4 698		4 698	4 623		4 623	126 283	115 291		115 291	250 895		250 895
Амортизація, основні засоби		(1 052)	(1 052)		(21 753)	(21 753)		(680)	(680)			(42 576)	(42 576)		(66 061)	(66 061)
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення																
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, основні засоби Збільшення (зменшення) через інші зміни, основні засоби	(5 621)	1 074	(4 547)					(1 119)	(1 119)	(59 567)		46	46	(65 188)	1	(65 187)
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, основні засоби	(5 621)	1 074	(4 547)					(1 119)	(1 119)			46	46	(65 188)	1	(65 187)
Вибуття та вибуття з використання, основні засоби Вибуття, основні засоби							(537)	470	(67)		(29 517)	18 331	(11 186)	(30 054)	18 802	(11 252)
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, основні засоби							(537)	470	(67)		(29 517)	18 331	(11 186)		18 802	(11 252)
Загальна сума збільшення (зменшення) основних засобів	(5 621)	22	(5 599)	4 698	(21 753)	(17 055)	4 086	(1 329)	2 757	66 716	85 774	(24 199)	61 575	155 653	(47 258)	108 395
Основні засоби на кінець періоду	16 309	(7 315)	8 994	282 997	(136 572)	146 425	8 844	(4 339)	4 505	173 587	514 136	(162 483)	351 653	995 873	(310 709)	685 164

8 Основні засоби (продовження)

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни на кінець 2022 року:

Назва статей	Будівлі			Машини			Транспортні засоби			Незавершене будівництво т.ч НМА	Інші основні засоби			Основні засоби		
	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість		Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал.бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін в основних засобах Основні засоби на початок періоду	17 416	(6 202)	11 214	248 574	(93 921)	154 653	5 633	(5 094)	539	99 727	402 451	(104 466)	297 985	773 801	(209 685)	564 116
Зміни в основних засобах Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу, основні засоби	4 514		4 514	29 725		29 725	1 716		1 716		27 543		27 543	63 498		63 498
Амортизація, основні засоби		1 135	(1 135)		20 898	(20 898)		304	(304)			35 449	(35 449)		57 785	(57 785)
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення										47 513				47 513		47 513
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, основні засоби Збільшення (зменшення) через інші зміни, основні засоби										(40 368)				(40 368)		(40 368)
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, основні засоби										(40 368)				(40 368)		(40 368)
Вибуття та вибуття з використання, основні засоби Вибуття, основні засоби							(2 591)	(2 388)	(203)		(1 632)	(1 631)	(1)	(4 224)	(4 019)	(205)
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, основні засоби							(2 591)	(2 388)	(203)		(1 632)	(1 631)	(1)	(4 224)	(4 019)	(205)
Загальна сума збільшення (зменшення) основних засобів	4 514	(1 135)	3 379	29 725	(20 898)	8 827	(875)	2 084	1 209	7 145	25 911	(33 818)	(7907)	66 419	(53 766)	12 653
Основні засоби на кінець періоду	21 930	(7 337)	14 593	278 299	(114 819)	163 480	4 758	(3 010)	1 748	106 871	428 362	(138 284)	290 078	840 220	(263 451)	576 769

9 Активи у формі права користування та зобов'язання з оренди

Компанія орендує різноманітні офісні та складські приміщення, обладнання та транспортні засоби. Договори оренди, як правило, укладаються на фіксовані періоди строком від 2 до 25 років, але можуть передбачати опції на подовження оренди, як описано нижче.

З 1 січня 2019 року для обліку договорів оренди основних засобів застосовувалася лише фінансова модель. Див. Примітки 16 та 24. З 1 січня 2019 року оренда визнається як актив у формі права користування з відображенням відповідного зобов'язання, починаючи з дати, на яку орендований актив доступний для використання Компанією.

<i>У тисячах гривень</i>	Будівлі	Транспортні засоби	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2022 р.	184 668	5 909	190 577
Находження	324	2 074	2 398
Вибуття			
Амортизаційні відрахування	(11 696)	(1 836)	(13 532)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	173 296	6 147	179 443
Находження	39 438	22 986	2398
Вибуття	(14 115)	(1 399)	
Амортизаційні відрахування	(2 261)	(3 133)	(13 532)
Балансова вартість на 31 грудня 2023 р.	196 358	24 601	220 959

Первісна вартість та накопичена амортизація активів у формі права користування станом на 31 грудня 2023 становили 253 586 тисяч гривень та 32 628 тисячу гривень відповідно.

Первісна вартість та накопичена амортизація активів у формі права користування станом на 31 грудня 2022 становили 206 676 тисяч гривень та 27 233 тисячу гривень відповідно.

Компанія визнала такі зобов'язання з оренди:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Короткострокові зобов'язання з оренди	23 355	10 168
Довгострокові зобов'язання з оренди	223 599	182 488
Всього зобов'язань з оренди	246 954	192 656

Процентні витрати, включені до фінансових витрат у 2023 році, склали 25 308 тисяч гривень (у 2022 році склали 16 693 тисяч гривень).

Деякі договори оренди будівель містять умови змінних платежів, які залежать від курсу гривні до іноземних валют. Змінні орендні платежі, які залежать від курсу гривні до іноземних валют, визнаються у складі прибутку або збитку у тому періоді, в якому виникає умова, що призводить до таких платежів.

9 Активи у формі права користування та зобов'язання з оренди (продовження)

Витрати на змінні орендні платежі, не включені до зобов'язань з оренди, які віднесені на витрати періоду у 2023 році, склали (4 388) тисяч гривень (у 2022 році, склали (1 749) тисяч гривень).

Загальна сума грошових платежів за орендою у 2023 році склала 39 819 тисяч гривень (у 2022 році склала 28 483 тисяч гривень).

Договори оренди не передбачають жодних кovenантів, окрім забезпечення виконання зобов'язань за орендованими активами, які належать орендодавцю. Орендовані активи не можуть використовуватися як забезпечення за позиковими коштами.

Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів складських та офісних будівель товариства. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Більшість умов щодо можливості подовження та припинення договорів може бути використана тільки Компанією, а не відповідним орендодавцем.

10 Запаси

<i>У тисячах гривень</i>	2023 рік	2022 рік
Сировина	252 111	150 818
Незавершене виробництво	8 738	6 788
Готова продукція (за справедливою вартістю мінус вартість реалізації)	62 767	36 194
Товари для перепродажу (за справедливою вартістю мінус вартість реалізації)	137	-
Всього запасів на 31 грудня	323 753	193 800

Втрати запасів у 2023 році склали 3 308 тисяч гривень без врахування резервів (у 2022 році склали 4 650 тисяч гривень).

У 2023 році був нарахований резерв знецінення на готову продукцію в сумі 228 тисяч гривень (у 2022 році – 1 497 тисяч гривень) та сировину і матеріали – 248 тисяч гривень (у 2022 році - 247 тисяч гривень).

11 Нематеріальні активи

Розкриття детальної інформації про нематеріальні активи на кінець 2023 року

	Комп'ютерне програмне забезпечення			Ліцензії та франшизи			Нематеріальні активи на етапі розробки			Нематеріальні активи за винятком гудвілу		
	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін у нематеріальних активах за винятком гудвілу Нематеріальні активи за винятком гудвілу на початок періоду	39 852	(34 102)	5 750	5 454	(2 656)	2 798	4 055	(1 153)	2 902	49 361	(37 912)	11 450
Зміни у нематеріальних активах за винятком гудвілу Амортизація, нематеріальні активи за винятком гудвілу		(4 385)	(4 385)		(525)	(525)		(670)	(670)		(5 580)	(5 580)
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, нематеріальний активи за винятком гудвілу Збільшення (зменшення) через інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу	7 940	(3 177)	4 763	(5 443)	3 177	(2 266)				2 497		2 497
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу	7 940	(3 177)	4 763	(5 443)	3177	(2 266)				2 497		2 497
Вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу Вибуття, нематеріальні активи за винятком гудвілу	(563)	563					(630)	630		(1 193)	1 193	
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу	(563)	563					(630)	630		(1 193)	1 193	
Загальна сума збільшення (зменшення) нематеріальних активів за винятком гудвілу	7 940	(6 999)	378	(5 443)	(2652)	(2 791)	(630)	(40)	(670)	1 304	(4 386)	(3083)
Нематеріальні активи за винятком гудвілу на кінець періоду	47 229	(41 101)	6 128	11	(4)	7	3 425	(1 193)	2 232	50 665	(42 298)	8 367

11 Нематеріальні активи (продовження)

Розкриття детальної інформації про нематеріальні активи на кінець 2022 року:

	Комп'ютерне програмне забезпечення			Ліцензії та франшизи			Нематеріальні активи на етапі розробки			Нематеріальні активи за винятком гудвілу		
	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість	Вал. бал. вартість	Накоп. аморти.	Бал. вартість
Узгодження змін у нематеріальних активах за винятком гудвілу Нематеріальні активи за винятком гудвілу на початок періоду	39 852	(30 106)	9 746	5 177	(1 773)	3 404	1 139	(672)	468	46 169	(32 551)	13 618
Зміни у нематеріальних активах за винятком гудвілу Амортизація, нематеріальні активи за винятком гудвілу		(3 996)	(3 996)		883	(883)		482	(482)		5 361	(5 361)
Збільшення (зменшення) через передачу та інші зміни, нематеріальний активи за винятком гудвілу Збільшення (зменшення) через інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу				277		277	2 916		2 916	3 193		3 193
Загальна сума збільшення (зменшення) через передачі та інші зміни, нематеріальні активи за винятком гудвілу				277		277	2 916		2 916	3 193		3 193
Вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу Вибуття, нематеріальні активи за винятком гудвілу												
Загальна сума вибуття та вибуття з використання, нематеріальні активи за винятком гудвілу												
Загальна сума збільшення (зменшення) нематеріальних активів за винятком гудвілу		(3 996)	(3 996)	277	(883)	(606)	2 916	(482)	2 434	3 193	(5 361)	(2 167)
Нематеріальні активи за винятком гудвілу на кінець періоду	39 852	(34 102)	5 750	5 454	(2 656)	2 798	4 055	(1 153)	2 902	49 362	(37 912)	11 450

12 Інші фінансові інвестиції

Компанія володіє 100 % простих акцій ПрАТ «Старт», які оцінюються за первісною вартістю у сумі 504 157 тисяч гривень станом на 31 грудня 2023 року (на 31 грудня 2022 року - 54 157 тисячі гривень).

13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість

<i>У тисячах гривень</i>	2023 рік	2022 рік
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	49 138	35 220
Інша фінансова дебіторська заборгованість	140	133
Мінус резерв під кредитні збитки	(2 524)	(1 588)
<i>Всього дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та іншої дебіторської заборгованості</i>	46 754	33 765
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками (Примітка 7)	968 032	1 127 278
Мінус резерв під знецінення	(55 246)	(61 601)
<i>Всього фінансових активів у складі дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості</i>	959 540	1 099 442
Видані аванси	34 337	49 754
Мінус резерв під знецінення	-	-
З бюджетом –ПДВ відємне значення	77 106	75 075
<i>Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості на 31 грудня</i>	1 070 983	1 224 271

Інша поточна дебіторська заборгованість (розрахунки з ФСС по листах тимчасової непрацездатності) становить на 31 грудня 2023 року 140 тис грн (на 31 грудня 2022 року 133 тис грн).

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категорії "Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість".

Для оцінки очікуваного кредитного збитку дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість об'єднана у категорії згідно зі спільними характеристиками кредитного ризику та кількістю днів прострочення.

Рівні очікуваних кредитних збитків основані на графіках платежів за продажами за 12 місяців до 31 грудня 2023 року або 31 грудня 2022 року, відповідно, та аналогічних історичних кредитних збитках, понесених за цей період. Рівні збитків за минулі періоди коригуються з урахуванням поточної та прогнозованої інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність покупців погашати дебіторську заборгованість.

13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість (продовження)

Резерв під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості визначається згідно з матрицею резервування, яка наведена у таблиці нижче станом на 31 грудня 2023 року. Матриця резервування основана на кількості днів прострочення активу.

<i>У % від валової вартості</i>	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю			
- поточна	5,14%	49 133	(2 524)
- прострочена від 0 до 30 днів	0%	3	-
- прострочена від 60 до 90 днів	0%	2	-
- прострочена від 180 до 270 днів		-	-
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю (валова балансова вартість)		49 138	-
Оціночний резерв під кредитні збитки		(2 524)	-
Всього дебіторської заборгованості за договорами з покупцями (балансова вартість)		46 614	-
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками			
- поточна	5.1%	627 900	32 148
- прострочена менше 30 днів	5.1%	76 279	3 905
- прострочена від 30 до 60 днів	5.1%	78 622	4 025
- прострочена від 60 до 90 днів	10.1%	122 323	12 331
- прострочена від 91 до 180 днів	10.1%	28 125	2 837
- прострочена від 180 днів			
Інша короткострокова ,дебіторська заборгованість		34 783	
Всього іншої дебіторської заборгованості за внутрішнім розрахунками		968 032	(55 246)
Оціночний резерв під кредитні збитки		(55 246)	-
Всього дебіторської заборгованості за внутрішніми розрахунками (балансова вартість)		912 786	-

13 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками та інша поточна дебіторська заборгованість (продовження)

Резерв під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості визначається згідно з матрицею резервування, яка наведена у таблиці нижче станом на 31 грудня 2022 року. Матриця резервування основана на кількості днів прострочення активу.

<i>У % від валової вартості</i>	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю			
- поточна	4,52%	35 118	(1 588)
- прострочена від 0 до 30 днів	0%	2	-
- прострочена від 60 до 90 днів	0%	100	-
- прострочена від 180 до 270 днів	-	-	-
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю (валова балансова вартість)		35 220	-
Оціночний резерв під кредитні збитки		(1 588)	-
Всього дебіторської заборгованості за договорами з покупцями (балансова вартість)		33 632	-
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками			
- поточна	4.5%	423 372	19 052
- прострочена менше 30 днів	4.5%	116 910	5 261
- прострочена від 30 до 60 днів	4.5%	118 437	5 330
- прострочена від 60 до 90 днів	7.8%	152 284	11 878
- прострочена від 91 до 180 днів	7.8%	182 221	14 213
- прострочена від 180 днів	7.8%	75 227	5 868
Інша короткострокова дебіторська заборгованість		58 827	-
Всього іншої дебіторської заборгованості за внутрішніми розрахунками		1 127 278	(61 601)
Оціночний резерв під кредитні збитки		(61 601)	-
Всього дебіторської заборгованості за внутрішніми розрахунками (балансова вартість)		1 065 677	-

У таблиці далі пояснюються зміни у сумі резерву під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за спрощеною моделлю ОКЗ з початку до закінчення річного періоду:

<i>У тисячах гривень</i>	Оціночний резерв під кредитні збитки	Внутрішні розрахунки Оціночний резерв під кредитні збитки
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю		
Залишок на 1 січня 2022 р.	(318)	(49 377)
Нові створені або придбані інструменти	(1 270)	(12 224)
Вибуття інструментів	-	-
Залишок на 31 грудня 2022 р.	(1 588)	(61 601)
Нові створені або придбані інструменти	(936)	-
Вибуття інструментів	-	6 355
Залишок на 31 грудня 2023 р.	(2 524)	(55 246)

14 Інші оборотні активи

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Інші оборотні активи	25 425	10 458
-вхідний ПДВ без одержаної податкової накладної	423	331
-інші		
Всього інші оборотні активи	25 848	10 789

Витрати майбутніх періодів на 31 грудня 2023 року становлять 11 083 тис грн(на 31 грудня 2022 року – 7 498 тис грн). Витрати майбутніх періодів включає: витрати на страхування на 31 грудня 2023р в сумі 4 177 тис. грн. (на 31 грудня 2022 – 2 624 тис грн.), резерв на повернення продукції на 31 грудня 2023р.- 5 973 тис. грн (на 31 грудня 2022р. – .4 669 тис.грн.) та інші на 31 грудня 2023 – 933 тис грн, (на 31 грудня 2022р – 205 тис. грн)

15 Грошові кошти та їх еквіваленти

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Кошти на банківських рахунках до запитання	1 404	14 469
Грошові кошти з обмеженим правом використання	747	384
Всього грошових коштів та їх еквівалентів на 31 грудня	2 151	14 853

Грошові кошти станом на 31 грудня 2023 та 2022 років розміщені у банку, який не має самостійного кредитного рейтингу та є дочірнім банком міжнародного банку. Материнська компанія цього банку має кредитний рейтинг на рівні А+ за версією рейтингового агентства Fitch.

Станом на 31 грудня 2023 року грошові кошти та їх еквіваленти у сумі 1 311 тисяч гривень були деноміновані у гривнях, 0 тисяч гривень - в євро, а 66 тисячі гривень - у доларах США , 27 тисяч гривень- у рублях. (на 31 грудня 2022 року грошові кошти та їх еквіваленти у сумі 1 636 тисяч гривень були деноміновані у гривнях, 12 597 тисяч гривень - в євро, а 204 тисячі гривень - у доларах США , 32 тисяч гривень- у рублях).

16 Зареєстрований (пайовий) капітал

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Acino Pharma AG	118 594	118 594
ТОВ «Асіно Україна»	1 198	1 198
	119 792	119 792

Станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 вся сума зареєстрованого (пайового) капіталу повністю сплачена.

17 Зобов'язання

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Довгострокові		
Довгострокові кредити банків	-	-
Зобов'язання за договорами оренди	223 599	182 488
Поточні		
Короткострокові кредити банків	-	-
Зобов'язання за договорами оренди	23 355	10 168
Векселі видані	720	384
Всього позикових коштів	247 674	193 040

Станом на 31 грудня 2023 року ефективна процентна ставка складала 17.5 % (на кінець грудня 2022 - 20.1 %), що призвело до нарахування витрат від визнання фінансового зобов'язання (Примітка 22).

Позикові кошти Компанії деноміновані у таких валютах:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Позикові кошти у:		
- гривнях	247 674	193 040
- євро	-	-
Всього позикових коштів	247 674	193 040

Інші поточні зобов'язання – розрахунки з ПДВ на 31 грудня 2023 року 19 350 тисяч гривень (на 31 грудня 2022 року – 7 616 тисяч гривень)

Доходи майбутніх періодів на 31 грудня 2023р становлять 55 тисяч гривень (на 31 грудня 2022р. - 194 тисяч гривень, відображено дохід отриманого гранту від Європейського банку реконструкції та розвитку).

17 Зобов'язання (продовження)

Звірка чистого боргу

У таблиці далі наведено аналіз зобов'язань, що виникають від фінансової діяльності за кожен з представлених у звітності періодів. Статті цих зобов'язань (це статті, показані у складі руху коштів від фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів).

Узгодження зобов'язань, що виникають від фінансової діяльності:

	Довгострокові позики		Короткострокові позики		Орендні зобов'язання		Зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності	
	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період	Поточний звітний період	Порівняльний звітний період
Зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності на початок періоду			384	526	192 656	197 503	193 040	198 029
Зміни в зобов'язаннях від фінансової діяльності								
Збільшення (зменшення) через фінансові потоки грошових коштів, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності			336	(142)	(39 818)	(28 483)	(39 482)	(28 625)
Збільшення (зменшення) через вплив змін валютних курсів, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності								
Збільшення через нову оренду, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності					69 633	2 813	69 633	2 813
Збільшення (зменшення) через інші зміни, зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності					24 483	20 823	24 483	20 823
Загальна сума збільшення (зменшення) в зобов'язаннях, що виникають від фінансової діяльності			336	(142)	54 298	(4 847)	54 634	(4 989)
Зобов'язання, що виникають від фінансової діяльності на кінець періоду			720	384	246 954	192 656	247 674	193 040

18 Резерви під зобов'язання та відрахування

У сумі поточних резервів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Резерв під розрахунки з працівниками	Інше	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2022 р.	39 306	8 565	47 871
Надходження до резерву, віднесені на прибуток чи збиток	36 665	10 961	47 626
Використання резерву	(37 875)	(8 565)	(46 440)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	38 096	10 961	49 057
Надходження до резерву, віднесені на прибуток чи збиток	73 494	13 843	87 337
Використання резерву	(37 054)	(10 961)	(48 015)
Балансова вартість на 31 грудня 2023 р.	74 536	13 843	88 379

Резерви були класифіковані як поточні зобов'язання, оскільки Компанія не має безумовного права відстрочити розрахунок на строк більше одного року. Очікуваний строк видатку грошових коштів - протягом 3 місяців.

Резерв під розрахунки з працівниками. Резерв складається переважно з премій працівникам та резерву невикористаних відпусток.

Інше. На 31 грудня 2023 року загальний резерв нарахування забезпечення на повернення товарів становив 5 973 тисячі гривень (на 31 грудня 2022 – 4 669 тисяч гривень), резерв під надання знижки покупцям становив 4 307 тисяч гривень (на 31 грудня 2022- 4 816 тисяч гривень) Також інший резерв включає нарахування витрат, які були понесені у 2023 році, але по яким не було отримано документів, в сумі 3 563 тисяч гривень станом на 31 грудня 2023 року (на 31 грудня 2022 року – 1 476 тисяч гривень).

19 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Далі показано дохід від зовнішніх клієнтів за кожною категорією аналогічної продукції чи послуг:

<i>У тисячах гривень</i>	2023 рік	2022 рік
Реалізація лікарських засобів	1 446 844	1 138 322
Реалізація послуг	32 901	-
Всього доходу від реалізації	1 479 745	1 138 322

Доходи від продажу за напрямками:

<i>У тисячах гривень</i>	2023 рік	2022 рік
Реалізація лікарських засобів на експорт	144 090	146 756
Реалізація лікарських засобів на території України	1 302 754	991 566
Всього доходу від реалізації	1 479 745	1 138 322

Компанія визнає всі операції з отримання виручки в певний момент часу.

20 Операційні доходи і витрати

Компанія у 2019 році припинила імпортувати товари для перепродажу у зв'язку з рішенням материнської компанії щодо передачі такої діяльності іншій пов'язаній стороні.

У 2023 році до суми інших операційних витрат, що складає суму 7 925 тисяч гривень (у 2022 році – 35 743 тисяч гривень), включено відновлення корисності дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги у сумі - (5 420) тисячі гривень (у 2022 році – збитки від знецінення 13 495 тисячі гривень), операційні курсові різниці у сумі 5 592 тисячі гривень (у 2022 році – 9 689 тисячі гривень), списання бракованих матеріалів у сумі 4 538 тисячі гривень (у 2022 році 7 301 тисяча гривень) та інші витрати у сумі 1 257 тисяч гривень (у 2022 році – 240 тисяч гривень), благодійність у сумі 1 958 тис грн (у 2022 році – 5 018 тис грн).

У 2023 році інші операційні доходи, що складають суму 9 661 тисяч гривень (у 2022 році - 26 598 тисяч гривень), включають дохід від операційної курсової різниці у сумі 5 554 тисяч гривень (у 2022 році – 22 740 тисячі гривень), чистий дохід від надання оренди транспортних засобів, обладнання та комп'ютерної техніки у сумі 2 218 тисяч гривень (у 2022 році – 2 430 тисяч гривень) та інший дохід у сумі 1 889 тисяч гривень (у 2022 році – 1 428 тисяч гривень).

Операційні витрати за характером

<i>У тисячах гривень</i>	2023 рік	2022 рік
Сировина та витратні матеріали використані	341 994	281 646
Заробітна плата	304 828	205 127
Витрати на промоцію	67 391	187 230
Амортизаційні витрати	66 061	57 783
Внески на соціальне забезпечення	50 165	38 893
Комунальні витрати	39 267	37 726
Витрати на роялті	35 319	12 789
Знецінення (відновлення) дебіторської заборгованості	(5 420)	13 495
Витрати на ремонт і обслуговування	15 112	12 166
Витрати на амортизацію нематеріальних активів	5 580	5 361
Витрати на послуги	66 723	41 766
Курсові різниці	5 592	9 689
Витрати на оплату професійних послуг	1 879	2 274
Витрати на сплату податку за винятком витрат на податок на прибуток	2 083	1 823
Транспортні витрати	4 596	4 185
Витрати на відрядження	3 874	1 073
Витрати на страхування	1 380	661
Інші витрати	11 178	7 308
Всього операційних витрат	1 017 602	920 995

З них включено до таких категорій:

<i>У тисячах гривень</i>	2023 рік	2022 рік
Собівартість реалізованої продукції	731 336	595 014
Витрати на збут	176 259	206 482
Адміністративні витрати	102 082	83 756
Інші операційні витрати	7 925	35 743
Всього операційних витрат	1 017 602	920 995

21 Інші фінансові доходи

У тисячах гривень	2023 рік	2022 рік
Процентний дохід від грошових коштів та їх еквівалентів	1	14
Дохід від визнання фінансового зобов'язання	-	-
Інші фінансові доходи	6 412	7 353
Всього інших фінансових доходів	6 413	7 367

22 Фінансові витрати

У тисячах гривень	Прим.	2023 рік	2022 рік
Процентні витрати за договорами оренди	9	25 375	16 693
Процентні витрати		-	-
Інші фінансові витрати		-	-
Всього фінансових витрат		25 375	16 693
Всього фінансових витрат, визнаних у складі прибутку чи збитку		25 375	16 698

23 Податок на прибуток

(а) Компоненти витрат з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	2023 рік	2022 рік
Поточний податок	88 981	49 687
Відстрочений податок	842	(2 142)
Витрати з податку на прибуток за рік	89 823	47 545

(б) Звірка податкових витрат та фінансового результату, помноженого на ставку оподаткування

Більшість доходів Компанії за 2023 та 2022 роки оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18%. Звірку між очікуваними та фактичними податковими витратами наведено нижче:

У тисячах гривень	2023 рік	2022 рік
Прибуток до оподаткування	451 468	234 597
Теоретичні податкові витрати за передбаченою законом ставкою 18%:	81 264	42 227
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Витрати, що не включаються до валових витрат	8 559	5 318
- Інші коригування	-	-
Витрати з податку на прибуток за рік	89 823	47 545

23 Податок на прибуток (продовження)

(е) Відстрочені податки, проаналізовані за видами тимчасових різниць

Відмінності між правилами оподаткування в Україні та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Нижче показаний податковий вплив змін цих тимчасових різниць.

Податковий вплив змін тимчасових різниць за 2023 рік є таким:

	1 січня 2023 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2023 р.
<i>У тисячах гривень</i>			
Податковий вплив тимчасових різниць, що зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Основні засоби	758	(83)	675
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	11 375	(976)	10 399
Резерви зобов'язань та відрахувань	1 973	519	2 492
Уцінка товарно-матеріальних запасів	2 765	(306)	2 459
Інше	-		-
Чистий відстрочений податковий актив	16 871	(842)	16 025

Податковий вплив змін тимчасових різниць за 2022 рік є таким:

	1 січня 2022 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2022 р.
<i>У тисячах гривень</i>			
Податковий вплив тимчасових різниць, що зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Основні засоби	1 099	(341)	758
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	9 531	1 844	11 375
Резерви зобов'язань та відрахувань	1 547	426	1 973
Уцінка товарно-матеріальних запасів	2 552	213	2 765
Інше	-		-
Чистий відстрочений податковий актив	14 729	2 142	16 871

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх та зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів, що перевищували б резерви, створені у цій окремій фінансовій звітності.

Умовні податкові зобов'язання. Податкове та митне законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Компанії. У зв'язку з цим, податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами. Податкове адміністрування в Україні поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово(господарської мети або виконаних за участю контрагентів, які не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після року, в якому було прийнято рішення про проведення перевірки. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Українське законодавство з трансфертного ціноутворення у більшості аспектів відповідає міжнародним принципам трансфертного ціноутворення, розробленим Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР), з деякими особливостями. Законодавство дозволяє податковим органам здійснювати коригування фінансового результату донарахування, якщо за підсумками економічного аналізу встановлено, що умови проведення контрольованих операцій не відповідають принципу «вितягнутої руки». Керівництво запровадило процедури внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог цього законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Коригування фінансового результату до оподаткування здійснюється на розмір різниці фактичної ціни та рівня ціни, визначеної за принципом «вितягнутої руки». Існує вірогідність того, що по мірі подальшого розвитку практики застосування правил трансфертного ціноутворення ці ціни можуть бути оскаржені. Наслідки цього не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Компанії в цілому.

Оскільки податкове законодавство України не містить чітких інструкцій щодо деяких податкових питань, Компанія час від часу застосовує тлумачення таких питань, що призводить до зменшення загальної податкової ставки Компанії. Хоча керівництво наразі вважає, що прийняті Компанією податкові позиції та тлумачення обґрунтовані, існує ризик того, що у разі оскарження цих податкових позицій та тлумачень відповідними органами може знадобитися відтік ресурсів. Наслідки цього не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Компанії в цілому.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2023 року договірні зобов'язання Компанії по капітальних витратах на основні засоби становили 25 715 тисяч гривень, що включали ремонтно-будівельні роботи з перепланування приміщення на другому виробничому поверсі та аналітичної лабораторії, інше (у 2022 році – 21 115 тисяч гривень що включали купівлю двох генераторів, трансформатора силового, ремонтно-будівельні роботи на другому виробничому поверсі, формат частини для пакувальної машини, роботи по вентиляції, залишки купівлі нового таблет пресу), а по капітальних витратах на нематеріальні активи - 0 тисяч гривень (у 2022 році – 3 516 тисяч гривень).

Компанія вже виділила необхідні ресурси для виконання цих зобов'язань. Керівництво Компанії вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Дотримання фінансових показників. Компанія повинна дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно її довгострокових кредитів банків. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Компанії, серед яких довгострокове погашення позикових коштів. Станом на 31 грудня 2023 року Компанія дотримувалася цих фінансових показників.

25 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Компанії здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання при настанні терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає в результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах

Максимальний кредитний ризик для Компанії складався з наступного:

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13	46 614	33 632
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	13	912 786	1 065 677
Інша фінансова дебіторська заборгованість	13	140	133
Поточні фінансові інвестиції		720	384
Грошові кошти та їх еквіваленти	14	2 151	14 853
Максимальний кредитний ризик		962 411	1 114 679

Компанія структурує рівні кредитного ризику, на який вона наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

Оцінка очікуваних кредитних збитків (ОКЗ). Очікувані кредитні збитки оцінюються на основі оцінки ймовірності дефолту. Очікувані кредитні збитки моделюються за *весь строк* активу. *Весь строк* дорівнює залишковому строку дії договору до терміну погашення боргових активів із коригуванням на непередбачуване дострокове погашення, якщо таке має місце.

В моделі управління «Очікувані кредитні збитки за весь строк» оцінюються збитки, які виникають внаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом залишкового строку фінансового активу та інших операцій з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Оцінка керівництвом очікуваних кредитних збитків для підготовки цієї фінансової звітності основана на оцінках на визначений момент часу, а не на оцінках за весь цикл, що, як правило, використовуються для регуляторних цілей. В оцінках використовується *прогнозна інформація*. Отже, ОКЗ відображають зважену з урахуванням ймовірності динаміку основних макроекономічних змінних, які впливають на кредитний ризик.

Для оцінювання ймовірності дефолту Компанія визначає дефолт як ситуацію, за якої ризик відповідає одному чи декільком із нижчезазначених критеріїв:

- прострочення позичальником договірних платежів перевищує 180 днів;
- міжнародні рейтингові агентства включають позичальника до класу рейтингів дефолту.

Для цілей розкриття інформації Компанія привела визначення дефолту в повну відповідність визначенню кредитно(знецінених активів). Вищезазначене визначення дефолту застосовується до всіх категорій фінансових активів Компанії.

Для розрахунку очікуваних кредитних збитків Компанія використовує матрицю резервування в якості практично доцільного способу. Матриця резервування основана на наявних у Компанії за минулі періоди статистичних коефіцієнтах дефолту протягом очікуваного строку торгової дебіторської заборгованості з коригуваннями на прогнозні оцінки.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фарма Старт»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2023 року
25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У Компанії існує концентрація кредитного ризику. Керівництво контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі одержаних звітів, в яких містяться дані про заборгованість контрагентів із найвищою сумою дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Станом на 31 грудня 2023 року Компанія мала двох контрагентів із загальною сукупною заборгованістю 26 411 тисяч гривень (на 31 грудня 2022 року - 28 728 тисяч гривень), або 53,8 % (на 31 грудня 2022 року - 81,5 %) від загальної суми дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги. З листопада 2018 року Компанія почала здійснювати продажі через ТОВ «Асіно Україна» і визнає таку торгову дебіторську заборгованість у статті «Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками» станом на 31 грудня 2023 року в сумі 912 786 тисяч гривень (на 31 грудня 2022 року – 1 065 677 тисячі гривень) (Примітка 7).

Грошові кошти та їх еквіваленти Компанії на 31 грудня 2023 року та на 31 грудня 2022 року розміщені лише у банку «Креді Агріколь» та «ОТП», що призводить до виникнення у Компанії концентрації кредитного ризику.

Ринковий ризик. Компанія наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (а) іноземними валютами, (б) процентними активами і зобов'язаннями та (в) інвестиціями в інструменти капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Компанією, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Показана далі чутливість до ринкових ризиків основана на зміні одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику (контроль здійснюється щоденно). Моніторинг валютних позицій здійснюється регулярно. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2023 р.			На 31 грудня 2022 р.		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція
Долари США	68 176	(35 443)	32 733	66 982	(16 707)	50 275
Євро		(8 486)	(8 486)	12 597	(13 676)	(1 079)
Всього	68 176	(43 929)	24 247	79 579	(30 383)	49 196

Аналіз вище включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку чи збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Компанії, що використовувались на кінець звітного періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2023 р.	На 31 грудня 2022 р.
	Вплив на прибуток чи збиток та капітал	Вплив на прибуток чи збиток та капітал
Зміцнення/послаблення долара США на 20%	5 368 / (5 368)	8 245 / (8 245)
Зміцнення/послаблення євро на 20%	(1392) / 1392	(177) / 177

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Компанія щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів. Управління ризиком

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

ліквідності здійснює керівництво Компанії. Керівництво Компанії щомісяця здійснює моніторинг прогнозів грошових потоків Компанії.

Казначейство проводить моніторинг позиції ліквідності Компанії та регулярно стрес(тестування за рядом сценаріїв, які охоплюють як нормальні, так і більш складні ринкові умови.

У таблиці далі показані зобов'язання станом на 31 грудня 2023 року за строком погашення, що залишився. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, у тому числі загальна сума зобов'язань з фінансового лізингу (до вирахування майбутніх фінансових витрат) та надання кредитів. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Розкриття аналізу непохідних фінансових зобов'язань за строками погашення на 31.12.2023 року:

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 до 6 місяців	Від 6 міс.до 1 року	Від 1 року до 2 років	Від 2 років до 3 років	Від 3 років до 4 років	Від 4 років до 5 років	Від 5 років до 7 років	Від 7 років до 10 років	Від 10 років до 15 років	Від 15 років до 20 років	Від 20 років до 25 років	Сумарні часові інтервали
Валові зобов'язання за орендою	8 875	7 270	12 909	20 858	38 559	32 526	28 845	25 291	50 582	75 874	126 456	127 607	0	555 653
Банківські запозичення														
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	41 076	20 247	28											61 351
Всього	49 951	27 517	12 937	20 858	38 559	32 526	28 845	25 291	50 582	75 874	126 456	127 607	0	617 004

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Розкриття аналізу непохідних фінансових зобов'язань за строками погашення на 31.12.2022 року:

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 до 6 місяців	Від 6 міс. до 1 року	Від 1 року до 2 років	Від 2 років до 3 років	Від 3 років до 4 років	Від 4 років до 5 років	Від 5 років до 7 років	Від 7 років до 10 років	Від 10 років до 15 років	Від 15 років до 20 років	Від 20 років до 25 років	Сумарні часові інтервали
Валові зобов'язання за орендою	3 047	5 224	7 801	15 342	29 466	25 287	23 809	22 376	43 539	61 666	89 503	64 577	9 276	400 914
Банківські запозичення														0
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	38 233	10 081	28											48 342
Всього	41 280	15 305	7 829	15 342	29 466	25 287	23 809	22 376	43 539	61 666	89 503	64 577	9 276	449 256

Інша кредиторська заборгованість на 31 грудня 2023 року включає розрахунки з бюджетом 33 789 тис. грн (на 31 грудня 2022 року – 2 087 тис. грн) в т.ч. розрахунок податку на прибуток, що становить 33 042 тис. грн (на 31 грудня 2022 року – 1 885 тис. грн), податки з заробітної плати 747 тис. грн. (на 31 грудня 2022 року – 202 тис. грн) і розрахунки з оплати праці 4 303 тис. грн (на 31 грудня 2022 року - 3 146 тис. грн), розрахунки зі страхування 1 247 тис. грн (на 31 грудня 2022 року – 0 тис. грн).

26 Управління капіталом

Мета Компанії при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи Компанії як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток учасникам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості. Сума капіталу в управлінні Компанії станом на 31 грудня 2023 року становила 2 114 583 тисяч гривень (1 752 938 тисяч гривень станом на 31 грудня 2022 року) та включала зареєстрований (пайовий) капітал та нерозподілений прибуток.

Протягом 2023 та 2022 років Компанія дотримувалася усіх зовнішніх вимог до капіталу.

27 Розкриття інформації про справедливу вартість та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це техніки оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто ціни), або опосередковано (тобто визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються винятково на наявних на ринку даних (тобто оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні ринкові спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, що мають бути отримані, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість фінансових активів приблизно дорівнює їх справедливій вартості.

Зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначеним строком погашення базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються за вимогою або після завчасного повідомлення ("зобов'язання, що погашаються за вимогою"), розраховується як сума до погашення за вимогою, дисконтована з першої дати подання вимоги про погашення зобов'язання.

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року всі фінансові зобов'язання Компанії обліковувались за амортизованою вартістю.

28 Події після звітної дати

Події, що підтверджують існування на звітну дату господарських умов, в яких Компанія провадила свою діяльність, - відсутні.

Події, які свідчать про виникнення після звітної дати господарських умов, в яких Компанія провадила свою діяльність, - відсутні.

/Підписано/

Шевчук Д.М.
Генеральний директор
ТОВ "ФАРМА СТАРТ"

/Підписано/

Герасимчук А.В.
Головний бухгалтер
ТОВ " ФАРМА СТАРТ "

м. Київ, Україна

30 квітня 2024 року